

การกำหนดตำแหน่ง และการประเมินค่างาน

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

การกำหนดตำแหน่งและการประเมินค่างาน

1. การวิเคราะห์งาน (Job Analysis)
2. การกำหนดหน้าที่งาน (Job Description)
3. การประเมินค่างาน (Job Evaluation)

การวิเคราะห์งาน

JOB ANALYSIS

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

ตำแหน่ง

ความยุ่งยากซับซ้อนของงาน

ความรู้ความสามารถ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

การวิเคราะห์งาน : ความหมาย

คือ กระบวนการในการจัดรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

- ลักษณะงาน
- หน้าที่ความรับผิดชอบ
- ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เหมาะสมกับงาน
  - * ความรู้
  - * ความสามารถ
  - * ทักษะ
  - * องค์กรประกอบอื่น ๆ

การวิเคราะห์งาน : วัตถุประสงค์

◇ การวางแผนกำลังคน

◇ การสรรหาและการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน

◇ การประเมินค่างานและการกำหนดค่าตอบแทน

◇ มาตรฐานงานที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

◇ การอบรมและพัฒนาบุคคล

◇ การจัดเรื่องความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย

การวิเคราะห์งาน : ขั้นตอนในการวิเคราะห์งาน

การเตรียมการ
What + Why

- การกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูล
- การเลือกงานที่จะทำการวิเคราะห์
- การกำหนดประเภทและขอบเขตของข้อมูล
- การกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรม

การศึกษาข้อมูลชั้น
พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

- ทบทวนทำความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานที่มี
- เช่น ผังองค์กร คุณลักษณะของชั้นตำแหน่งงาน
- รายละเอียดลักษณะงาน

การออกแบบ
เครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูล

- ออกแบบเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ ความ
- รับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ มาตรฐานการ
- ปฏิบัติงาน ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์งาน : ขั้นตอนในการวิเคราะห์งาน (ต่อ)

การเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากการ
วิเคราะห์งาน

ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของงานอย่างละเอียด
ตลอดจนความรู้ ความสามารถ ทักษะเพื่อทำงาน
นั้น ๆ โดยใช้แบบสอบถามหรือสัมภาษณ์

Job
description

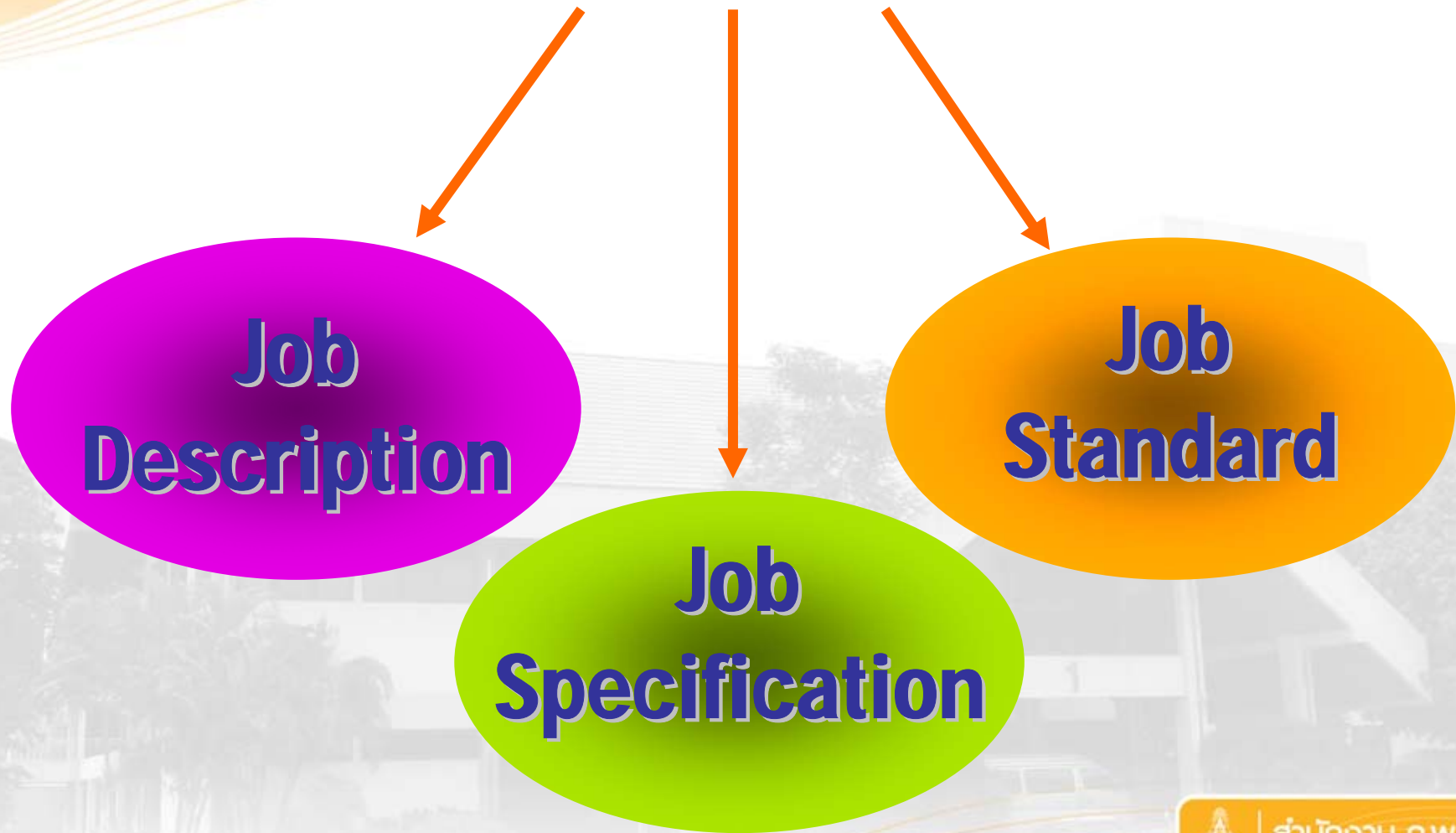
นำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบ เรียบเรียงเป็น
“แบบหน้าที่/แบบบรรยายลักษณะงาน”

Job
specification

นำผลการวิเคราะห์มาจัดทำ“รายละเอียดคุณสมบัติ
ที่ต้องการ

การวิเคราะห์งาน

การวิเคราะห์งาน : ประโยชน์ของการวิเคราะห์งาน

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์งานมาประเมินสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่องานที่พนักงานแต่ละคนทำ
2. สามารถจำแนกงานที่ไม่จำเป็นออก เพื่อประโยชน์ต่อการจ้างงานขององค์กร
3. ช่วยให้ค้นพบองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานที่เอื้ออำนวยต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน
4. ใช้วางแผนความต้องการทรัพยากรบุคคลในอนาคต
5. สามารถจัดกลุ่มบุคคลตามประเภทงานที่องค์กรต้องการได้

การวิเคราะห์งาน : ประโยชน์ของการวิเคราะห์งาน

6. สามารถจัดทำแนวทางการพิจารณาจัดอบรมพนักงาน
7. ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนงานเพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงาน
8. ใช้เป็นแนวทางกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน
9. ใช้ประโยชน์ในการบรรจุพนักงานตามทักษะของแต่ละบุคคล
10. ใช้เป็นกรอบในการพิจารณาค่าตอบแทนในการทำงานให้ เป็นไปอย่างยุติธรรม

การกำหนดหน้าที่งาน

JOB DESCRIPTION

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

การกำหนดหน้าที่งาน JOB DESCRIPTION

คือ เอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงาน ประกอบด้วย ข้อเท็จจริงที่เห็นได้ชัด (Objectives facts) ที่อธิบายให้ทราบว่า

- งานนั้นคืออะไร
- มีหน้าที่งานเฉพาะอย่างไร
- ความรับผิดชอบอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแบบกำหนดหน้าที่งาน

เพื่อการสร้าง**ข้อตกลง**อย่างเป็นทางการระหว่างผู้บริหารขององค์การและผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะกำหนดขอบเขตของ

◇ เนื้อหางาน

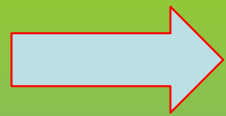
◇ รายละเอียดในการปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้น ๆ

◇ กำหนดคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน (Job Specification)

- ความรู้
- ความสามารถ
- ประสบการณ์
- ทักษะ
- คุณลักษณะ/พฤติกรรม

๗ การกำหนดหัวข้อในแบบบรรยายลักษณะงาน ๘

การใช้
ประโยชน์

สรรหา - เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ
และคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง

มอบหมายงาน - เป็นกระบวนการ
ปฏิบัติงาน และองค์ประกอบการ
ปฏิบัติงาน

ประโยชน์ของการจัดทำแบบกำหนดหน้าที่งาน

1. สามารถกำหนดลักษณะงานและตำแหน่งงาน (Job Identification) ได้อย่างชัดเจน
2. สามารถสรุปงาน (Job Summary) เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งปฏิบัติงานตามที่องค์การกำหนด
3. ทราบความสัมพันธ์ของผู้ดำรงตำแหน่งงาน (Job Holder) กับบุคคลอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การ
4. ทราบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งงาน รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้น ๆ
5. ทราบมาตรฐานของการปฏิบัติงาน (Standard of Performance) ของตำแหน่งงานต่าง ๆ
6. ทราบสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตำแหน่งงานนั้น ๆ
7. ทราบรายละเอียดคุณสมบัติของผู้ที่จะต้องปฏิบัติงานในตำแหน่งงานนั้น ๆ

การประเมินค่างาน

JOB EVALUATION

Job Evaluation

www.ocsc.go.th

Research

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

ความหมายของการประเมินค่างาน

“การประเมินค่างาน เป็นวิธีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อตีค่างาน โดยเป็นกระบวนการวัดความสัมพันธ์หรือคุณค่างาน ของตำแหน่ง ที่ไม่ใช่วัดปริมาณงาน ซึ่งเป็นการนำงานทั้งหมดมา เปรียบเทียบกันภายใต้ปัจจัยหรือองค์ประกอบ ที่เป็นตัววัดหลักเพื่อตีค่างานออกมา”

Job Evaluation

www.ocsc.go.th

ทำไมต้องมีการประเมินค่างาน

เพื่อกำหนดระดับตำแหน่งสำหรับ
การจ่ายค่าตอบแทน
ให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม

Equal pay for Work of Equal value

เมื่อไหร่ต้องมีการประเมินค่างาน

1

มีการกำหนดตำแหน่งขึ้นใหม่ในหน่วยงาน

2

หน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพงานเปลี่ยนไป

3

ต้องจัดระดับตำแหน่งเพื่อกำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

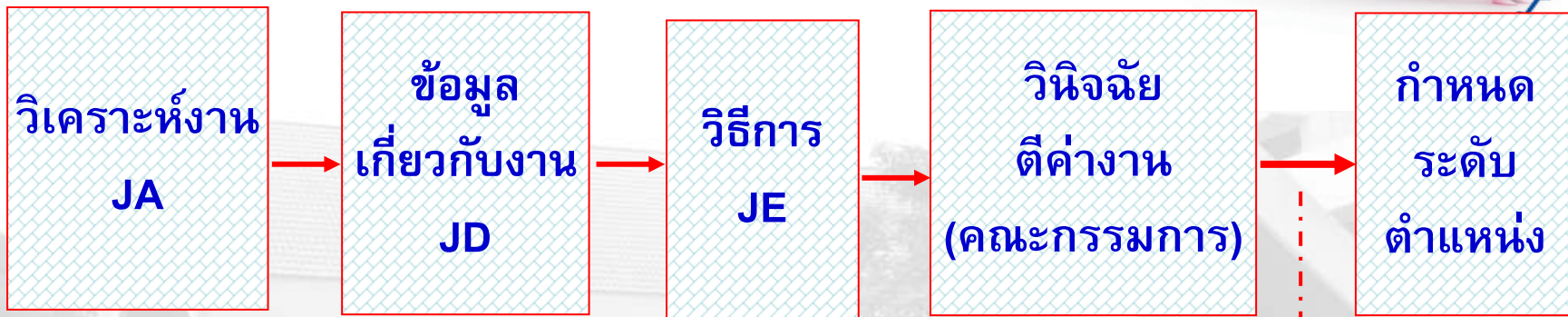
Job Evaluation

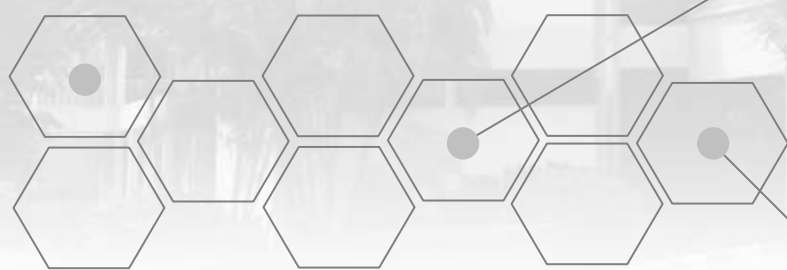
www.ocsc.go.th

กระบวนการประเมินค่างาน

ยอมรับได้ Acceptable
มีความยุติธรรม Felt-Fair

Job Evaluation

www.ocsc.go.th

หลักการประเมินค่างาน

1 ต้องเข้าใจงาน – ต้องมีการวิเคราะห์งาน

2 ประเมินที่งาน – มิใช่ตัวบุคคลที่ครองตำแหน่ง

3 มีมาตรฐาน – ต้องสะท้อนกับงานปัจจุบันและสอดคล้องกับระดับตำแหน่ง

4 ไม่มีอคติ – เก็บข้อมูล วิเคราะห์และตีค่างานอย่างเป็นธรรม

5 ตรวจสอบให้แน่ใจ – ตรวจสอบความสัมพันธ์ทั้งแนวนอนและแนวตั้ง

